

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznámy (inzeráty) účtujú sa levne a
pláta sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výstikov
stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nezvyplatené dopisy sa ne-
príjmajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

==== Rusko-japonská válka na ďalekom východe. ====

Telegramy.

==== 15. hodinná bitva. ====

PETROHRAD 20. júla. Generál Kuropatkin telegrafuje: Generál gróf Keller mal 17. pri Yanselinu ohromný potyk s japonskými vojami. Rusi ich napadli, vidiac ale ohromnú presilu, utiahli sa späť. Potom napadnutí od Japoncov, držali sa na mieste 15. hodinnej bitvy. U Rusov padlo asi 1000, u Japoncov ale 3000 mužov.

Z ADENU nám telegrafujú: Kapitán ruského pomocného krížiaka „Petrohrad“ upravil na ang. pol. zástupcu v Adene skrze kapitána loď (Vajpara) žiadosť, aby konzulom Suetz a Port-Sajdu telegrafoval, že každú anglickú loď shabe na ktorej z nákladného soznamu nie je obsah balíkov viditeľný.

Zvláštny telegram.

V Nagasaki je obyvateľstvo japonské veľmi rozčulené: 3 bankové ústavy zastavily platy. Zahubené 4 japonské lode. Obvinený je generál Kanimira, že je Rusmi podplatený. Ľud srúcal domy troch kupcov, ktorí tiež mali Rusov o pohyboch japonských lodí upovedomiť. Válečné nadšenie úplne kleslo.

Kde máme dať assekurovať?

Utešené je vyvinovanie spoločenského života medzi našim ľudom. Doba terajšia je doba všeobecnej organizácie. Organizuje sa ľud v ohľade hmotnom, organizuje sa ohľadom civilizácie. A v tejto práci reštaurácie všestrannej sú na pomoc ľudu jeho priatelia. Blížia sa oni opusteným vrstvám ľudu a pomáhajú mu vyslobodiť sa z dávneho jarma otroctva všemožnej úzery. Spolky sa utvárajú, kde si chudobný človek svoje ťažko zarobené groše ukladá a malý kapitál si shromažďuje — v čas potreby ale lacnú požičku dostane. Potravné spolky ho ochraňujú pred prechvatom kupeckej úzery, ujistujú mu lacný tovar, spravodlivú váhu — a zisk predajú mu späť vracajú!

Do nedávna ešte v jednom ohľade opustený a veľkej úzere podrobený stál náš úbohý ľud — totižto v ohľade poisťovania svojho majetku. Na základe akcionálnom utvorené assekuračné spoločnosti dlhý čas mali úplnú slobodu bez konkurencie, kartelným, úsmluvným spôsobom zaistenú vo využitkovani malého roľníka a len za vysoké taxy udeľovali garanciu poisťovania. Mocní kapitalisti a akcionári brali neslýchaný zisk za svoj, tam uložený, akcionálny kapitál — úbohý roľník musel takrečeno druhú daň platiť, keď chcel proti neprihodám svoj majetok poisťovať. Len nedávno sa objavila myšlienka v mužoch o chudobný ľud statočne smýšľajúcich: totižto utvoriť poisťujúci spolok, ktorý zákonosne výčiny v kartelle spojovaných assekuračných spoločností prekazil. Výteční mužovia a znalci roľníckych pohybov krajiny, magnáti a statkári venovali svoje

hmotné a duchovné sily k uskutočneniu tejto oslobodzujúcej myšlienky, povzbudzovali, organizovali vyššie i nižšie vrstvy obyvateľstva a tak kenečne sa utvoril r. 1900 „Gazdovský Poisťujúci Spolok“ (Gazdák Biztosító Szövetkezet). Medzi zakladajúcimi údami tohoto spolku čítame mena ľudí, ktorí už sami nám dávajú úplnú garanciu o tom, že spolok tento šlachetným cieľom slúži, a jedine len pre obranu využitkovaneho ľudu je založený Jeho Jasnosti kráľa nášeho privátne panstvo, kniežatá slavno panujúceho domu kráľovského, Jeho Eminencia knieža, primas uhorský, mnohí údovia biskupského sboru, mnohé kapitule, veľké množstvo magnátov, Mikuláš Pálffy, knieža, knieža Pallavicini, grófi Dessewffyckého, Festeticského, Majláttzského a Somssichského pokolenia, grófi z familie Schéchényí, Teleki, Zichy atď., vláda, naše roľnícke spolky, mestá a mnohí veľstatkári utvorili tento ústav. Teda na pevnom základe stojí „Gazdovský Poisťujúci Spolok“ a nepripustí žiadnu neďoveru. Už v týchto prvých rokoch svojho jestvovania dokázal spolok svoju sčnosť a v širokých hraniciach kráča k svojmu sdokonaleniu a upevneniu. Toto vidia iné spoločnosti assekuračné a všemožným spôsobom sa usilujú tohoto svojho nepriateľa zničiť, ktorý im ich hojný zisk umenšuje. Tak jako niekedy s veľkým procentom pracujúci sklepník už zmenil svoj obyčaj a ľudí s vládňosťou, a lahôdkami a lacnou cenou k tebe vábi, tak aj tie assekuračné spoločnosti sa odhodlaly svoje vysoké taxy voľačo snižiť a roztriasajú zlé chyry v novinách, spisoch a ústne skrz svojich agentov o neistom položení tohoto spolku. Obyčajno tým ochu

agenti iných spoločností dôveru k tomuto spolku zkaziť, keď namlúvajú ľudu, že v tom páde, keďby v prípade spolok tento nad mieru mnoho škôd musel vynahraďiť, vtedy žeby upadol, a že chybnú summu by údovia spolku museli doplniť. Také slovo je zlomyseľné mámenie, lebo „Poisťujúci Spolok Gazdovský“ je sám assekurovaný na 70 procentov, tak že keď on škodu platí, nie sám ju platí, lež tie iné spoločnosti platia veľkú čiastku, u ktorých spolok tento zase má poisťených ľudí. Na ten cieľ ročne značnú poisťujúcu summu platí Všetko také očerňovanie zo stránky cudzích agentov je len na to, aby kredit tohoto spolku zničili; ani nemá také slovo väčšiu cenu, jako keď vo dverách stojací židák blúzni na potravný spolok a na tých, ktorí tam nakúpif idú. Každý rozumný človek vie, že naše potravné spolky nie pre zisk jednotlivých, lež pre všeobecné dobré sa utvorili; tak aj „Gazdovský Poisťujúci Spolok“ ten krásny účel má, aby na základe kresťanskej lásky útočiste otvoril pre tých, ktorí chcú zabezpečiť svoj kravovo nadobudnutý majetok, pred úžerníctvom ochránení boli a lacno assekurovať mohli.

Že „Gazdovský Poisťujúci Spolok“ šlachetným cieľom slúži, a že nenie na to založený, aby peňažitou špekuláciou chudobného roľníka olúpil, to z toho vidíme, že sa jeho roširovateľmi stali tí isti, ktorí sa v potravných spolkoch za ľud obetujú a všetky veci tam vedú. Spolok tento sa nebál požiadať knázov, aby oni prijali jeho zastupiteľstvo na vonkove po osadách, lebo vedel, že tak najbezpečnejšie dosiahne svoje ďalšie rozšírenie. A knázi zase, znajúc vznešený cieľ jeho, nepokladali to za

nehodné svojho knázkého stavu, stať sa zastupiteľmi tohoto spolku.

V prospech nášho roľníckeho súboženého ľudu musíme priať tomuto spolku, aby sa všemožne rozmáhal, lebo len ten tak bude v stave ešte vo väčšej miere umenšiť poisťujúce farchy roľníka. Keď tu do veľka majiteľ domu od slamenej strechy na 100 korún len 1 korunu, a od drevenej, slamou pokrytej stodoly len 1 kor. 50 hal. platí, — tak bude pri väčšom rozšírení spolku ešte menší percent platí. Lebo „Gazdovský Poisťujúci Spolok“ má tie štatúty, že jakonáhle po vyplatených všetkých výdavkoch väčší zbytok ostane po súčtovani ročitom, vtedy bezodkladne sniži taxu v budúcom roku, ako sa to aj minulého roku v poistení proti krupobytiu stalo. Vtedy totižto všetkým poisteným 4 procenty vrátili s pripísaním na bežný rož. Všetci priatelia a voditelia ľudu dobrý skutok učinia, keď zastupiteľstvo tohoto spolku prevzmu, a tam, kde on ešte neznámy je, ho uvedu. Hlavné zastupiteľstvo pre prešporský obvod je v Prešporku (Halázkaputa 4. sz.) Centrálné sídlo je v Budapešti (VIII. Baross utca 10. sz.)

Ludomil.

Noviny z blízka i z ďaleka

(Dopisy).

— Z Trnavy (opozdený dopis). 27. júnom prišiel nám veľa očakávaný deň, deň to zasadenia spolku akéjsi „Feminky“. Vtedy býva u nás pilno. I teraz krásotinky mesta vrtely a čistily sa, ale ešte viac tie, ktoré neboli krásotinky. V našom susedstve bývajú milostive slečne: Nanetta a Babetta, i tieto, napudrujú sa a toalettu si urobiť, išly do dvorany zasadenia nášho spolku? — „Budú, riekol sused, budú a to — v zahrade p. Polnického“. Na to cítim tláčenie z boku. Vstupujú páni matadori spolku, medzi nimi i p. Ma. Durkai. Nanetta uzrúc ho, šepa: „Hľa, aké bruško narástlo p. Durkaimu“ — „Naozaj, odvetila Babetta, v tom sa mu rodia tie prevýborné city a idey“. Nastalo ticho. Zasadnutie sa zahájilo a reči znely, ako mlynské koleso, i p. Durkai rečnil a síce asi toto: „Ctené obecnstvo! Igábaló (hiábavaló helyett) egy teremté vagyok én akkor, midón stb. (Ohromný potlesk a smiech). Avšak, čo na mňa tak pozierate, pravda široký som v kĺboch? hja, ten huncútsky pech mám dnes, že som si zabudnul mider obliecť a do červeného pásu nechcel som sa zamotať. Avšak ku veči! Že mňa tu i s mojimi kolegami vidíte, je znak, že sme mi mužovia pokroku a osvety, nechcem hovoriť, liberáli. Náš spolok síce už mal nám podobných mužov, mi však neostaneme na ich ceste, lež ďalej pokročím mienime. Tak na predovšetkým si žiadame, by zásadne sa vyrieklo svobodné (tanzabadság) vyučovanie v teologii. Keď by v mojej moci bolo, tak ja bych veru ako katolicizmus, tak i teologiu celkom odstránil, len že odo mňa ešte múdrejší a mocnejší páni práve opak toho zastávajú, preto hľadme p. učiteľov a klerikov do našich zubadiel dostať.“

Terajších klerikov veľmi zle vychovávajú; v noci ani nesmia seminár opustiť; ďalej v poslúžnosti a poddanosti ducha musia svoje štúdium odbaviť a ku koncu predsa sa nesmia oženiť. (Babetta mlaskla jazykom a rýchlo pohltla mlsnú slinu. Nanetta a ja sme zvolali: Bravo!) A keď je vyučený, nemôže sa na ľubostnej fare usalašiť lebo v páde neľúbosti na inu sa presťahovať, ako iný slobodný občan prvým májom lebo novembrom má právo to urobiť, môže vandrovať (čúť prejavy súhlasu). Taký je stav klerika, knáza. Týmto musíme pomôcť a ich ovládať. S otázkou učiteľov nechcem čas mrhať, tých treba jednoducho komandirovať alebo odkopnúť a — basta.

Avšak odpustite, že som trochu od smeru

nášho spolku sa vzdialil, vlastne chcem vás upozorniť na jedného nepriateľa náš všetkých, mienim s tým spolok akéhosí Vojtecha. Ten musíme udusiť pre jeho pootivost a kresťanský ráz. By ste sa nebáli tak ja prvý encem mu do srdca vsadiť, mojou posvätenou rukou, dýku smrti a preto navrhujem: 1) by pán minister predseda spolok oslobodil od starosti vydávania knih. 2) Minister osvety nech skončískuje spolkom už vydané knihy. 3) Minister vnútorných záležitostí, nech dom mu zapečatí a predá. 4) Finančný minister, nech utržené peniaze medzi nami rozdelí. 5) Minister vojenských záležitostí nech celú správu spolku ako i výbornikov a všetkých údov do vojenskej služby na 8 rokov vriadi. (6) Minister zahraničných záležitostí v obežniku nech všetkým krajinám oznámi, jakú veľkú slobodu inorečnej národy v Uhorsku požívajú. 7) Duchovný úrad nech nariadi putovanie na hranice vlasti k Dunaju pri Devine, tam chváladajné pobožnosti, utopenie cimernej tabuly spolku; a na to veľký aldómás na krajinské trovy. Kde ma iste najdete. — To som chcel rieknuť a teraz rozmýšľajte, ja si zatiaľ sadnem a odpočívam. (Ohromné sljenovanie). Nastalo radenie a výsledok bol, že návrh p. Durkaiho mnohými rečiami, ktoré avšak nepopíšem, prijatý a u p. Polnického s ľahodným mottom uhorskej révy zaliaty bol, tak že pán Durkai „radosťou oplýval“ a len pri spomenutí slova „Vojtech“ v zlosti na Slovákov zamrnuté slzy z viečok otriasal a dažďom ľadovcovým slyntal na nenávidený náš spolok. — Tak to zkusila a ct. obecnstvu zaznačila:

Anička Kozruchových.

— Mor. Sv. Jány. V minulom čísle bolo oznámené 60-ročné knázké jubileum jeho osv. biskupa Jozefa Boltizára. Tento 84-ročný starček totižto slúžil dňa 14. júla diamantovú sv. omšu.

I od nás, jako z jeho rodiska, tiež išla deputácia (počtom 11 osôb) pozostávajúca zo všetkých zdejších knázov, p. rectora, obecného predstavenstva a ešte iných hospodárov, pod vedením nášho v. p. dekana, pozdraví pána jubilanta, nášho milého rodáka. Po slávnostnej omši sv., pri ktorej bolo 22 asistentov, poslucháčov, prijímal pán jubilant deputácie. Tu mali naši s haňbou pochodiť, lebo riaditeľstvo ich nechcelo pred p. biskupa pustiť: že vraj nie sú oznámení. Keď by nie nášho p. dekana, veru by p. biskupa neboli ani videli. Až na neohrozené vystúpenie nášho p. dekana sa predsa jakosi vodreli dnu, kde bez všetkého dovolenia sa odvážil p. dekan niekoľko slovami osv. pána biskupa tiež i pozdraviť. Odopoludnia si naši obozreli pod vedením pána rectora znamenitosti ostrihomské. — Teraz ešte niečo o našich domácich záležitostiach. U nás bude veľká bieda. Výjmuť to, že strašným suchom úroda je celkom na nič uvedená, prispeje k tomu už oznámený veľký požiar a pád dobitku*) Tu musím poznamenať, že zákon a zverolekárské nariadenia — jako to u nás vidno bolo — je len pre sedliakov, pre pántvo nie!

Ešte niečo. Hasičská striekačka tiež by sa dala ľahko vypožičať, ale podporujúcim údom byť, tých miserných pár korún ročite platiť, to už nie! Veru, páňko môj, to tak neide; veď hádam viete, že aj písmo vraví: „Čo chcete aby vám iný činili, činite aj Vy im!“

Keď sa tohoto budete držať a budete Vy pre ľud, — bude ľud i pre Vás a takto budeme dobrí priatelia. Toto Vám radí:

Jozefek.

— Zo Skalice. Všeobecne je rozchýrené, že v Skalici vraj všetko napreduje v svornosti jedon s druhým, však kto by sa bližšie obznámil so skalickými pomerami, a soznal lepšie celú túto vec, zaiste docela iný pojem si učiníť musí. Je to, dfa môjho, akási nevyliciteľná nemoc, ktorá panuje tu, že jedon od druhého takmer preto, že má o jedon kabát alebo dvoje nohavice viacej, už s tým druhým, ktorý má snáď menej, do potyku prísť nechce a sa ho všemožne stráni a kde môže i utupuje. Pravda, bohužiaľ, táto vec zťahuje sa na vrstvu remeselnícku, lebo roľníci, hľa, vzdor tomu, že im nadvádzajú do sprostých sedliakov, napredujú ruka v ruku jedon s druhým a čo skoro príde

*) Už sme písali, o očekovaní dobytku proti nákaze na slazinu. Opakujeme: Gazdovia dajte hovädzi dobytok i ošpané očkovať. Neobanujete tých dakolko halierov, keď vás bude viac, čo poučenie prijímajú. Red.

čas, že remeselníci budú sa museť všemožne usilovať, aby dohonili v napredovaní roľníka. A viete, prečo remeselníci v Skalici jedon k druhému nelnú? Vysvetlím vám to! Hlavná chyba je tá, že tých málo remeselníkov, ktorí sú v Skalici, je väčšina takzvaných „pätolisačov“. Choďte na prechádzku, vvidíte do hostinca a iných miestnosti, — česť výnimkám — najdete a vidíte mnohých remeselníkov, s akým blaženým úsmevom sedia pri pohárku piva. A prečo sa tak blažene usmieva, chcete sa ma opýtať? Hja, pozrite sa, pri kom sedi a potom súďte. Pri stole sedi 30 zlatový pisár, pri ňom dve meštánske školy odbaviaci „intelligent“ a hľa, on medzi nimi; či to nie väčšia česť, ako sedieť medzi seberovnými remeselníkmi? A potom, veď on vie i maďarsky rozprávať, tedy môže sedieť medzi „pánmi“, len že chudák, keď rozpráva s nimi, oči mu vyskakujú, vľasy potia a jazyk div si nevykrúti a ešte tomu tí s ním sediaci a jemu česť robiaci páni — že pri ňom sedia, — nerozumejú. Pozrime sa ešte ďalej. Sú mnohí takí, ktorých som často počul sa vysloviť — totiž keď chceli niečo spoločne podniknúť — „ja nemôžem s každým tovaryšom sa stýkať, mne sa to nepatrí, lebo ja som majstrov syn“; druhý: „ja by som síce s vami držal, ale nemôžem, lebo sú tam sami tovaryši, medzi nimi i môj a to sa mne nelúbi a podobne. Toto neviem ináč pomenovať, ako opravdivou sprostosťou! Pýtam sa vás, páni živnostníci: kto na vás pracuje, kto naháňa groše do vašich vachkov — vaši tovaryši a za to, že oni vám svedomite robia, vy sa za nich hanbite? Vy ani do miestnosti, kde sa vaši tovaryši snáď niekedy sijdú, vkročiť nechcete? Či sa nezapýrite sami pred sebou! Pamätajte, nebude-li na vás tovaryš pracovať, sami nesvediete nič nikdy a nikde a preto vžite si ho, neodstraňujte ho, ale naopak, vašou svätou povinnosťou by bolo, by ste vy prví predchádzali im dobrým príkladom a takto jedon s druhým v svornosti mohli napredovať.

Preto spoľte sa, sdruzte sa v jednu refaz všetci a takto môžeme spoločne podniknúť každú vec, ktorá je v náš prospech a zaiste si ju vydobyjeme.*)

Nermúti ma, že málo nás,
Veď zveľatok donesie čas.
Nermúti ma, že nepriateľ
Zbaviť by nás pokoja chcel;
Bo aj duch, aj počet rodu
Ľahko znesie mnohú škodu;
Ale srdce to krája mi,
To múti mi nádeje zdroj:
Že hubíme seba sami,
Že nepraje svojiskému svoj.

Jul . . . in.

*) Poz. red: Svrchovaný čas je, aby v Skalici otvoril sa remeselnícky spolok ku hájeniu svojich práv stavovských a „nákupné družstvo“ pre všetky odvetvia živnostnícke.

— Z Búr Sv. Mikuláša nám došiel nasledujúci dopis, ktorý doslovne uverejňujeme: „Geehrter Herr Redakteur! Dem dumen „Strýčko na cestách“ do Búrov, sagen Sie in meinen Nahmen, dass er ein grosser Trottel u. feiler Lügner ist. Denn er war weder bei mir im Geschäfte, noch hätte ich mich mit einem Schábigen Lumpen . . . in ein gesprach eingelassen!!! Hochachtend Grünhut Kornel, angeblich kajlavý, švirgavý a krátkozraký židáčik. — Čo po slovensky asi takto zneje: Velactený pane redaktor! „Nech tomu hlúpmu „Strýčkovi na cestách“ do Búrov v mojom mene povedia, že on je jeden veľký blbec a predajný ľhár, lebo on ani u mňa v obchode nebol, nie to že by som sa ja s takým prašivým lumpom rozprával. S úctou Grünhut Kornel, dfa udania kajlavý, švirgavý a krátkozraký židáčik (***) Búrania! Z tohoto vidno, že sa na ňom splnilo porekadlo. „Kto sa cíti ten sa vtípi“ a „Strýčko“ nenie ľhárom, lebo obyčajne píše len zo zkusenosti.

***) Strýčko ale sta mu vnišli do živého.

Čo nového vo svete.

V Trieste v spolku „Societa Gymnastica“ našli nachystané bomby. Miestodržiteľstvo spolok tento i spolok „Vitta d' Giovanni“ rozpuštila. Všetko toto malo byť nastražené sprisahanie, ktoré bombami malo rozhodiť nemecké školy; ponevadž Nemci nechcuť uznať potrebu talianskej školy v Trieste, za ktorú Taliani už tak dávno bojujú.

Čo nového doma.

Naši vyslanci v sneme sa za naše peniaze dohadzujú o civilistu a nepokračuje sa ďalej, ale je na tom samom mieste, ako pri „Ex-lexi“. Tisza sa dohadzuje s Bánffy a Bánffy s Tiszom. Je to veru neslušná vec, keďže sa páni vyslanci dohadzujú o civilistu, hlavne barón Bánffy, ktorý bol ministerpredsedom a kráľ. uhor. vrchným dvormajstrom.

Drobné zprávy.

— Spolok sv. Vincenta vydržiava dňa 27. júliusa vo stredu ráno o 9. hodine omšu svätú, pri ktorej príležitosti chudobní zo základny osvieteneho pána *Paola Nováka*, prelátakanonika prešporského, chlebom obdarovani budú.

— Stoličný výbor tento týždeň pojednával návrh zastupiteľstva mesta Skalice, ohľadne úradníckych prác. Sme zvedaví, ako páni od stolice zamýšľajú s nami.

— Chorý mešťanosta. Minulý týždeň prišiel pán vicešpán Markhot do Nových-Zámok; následkom jeho príchodu tamejší mešťanosta, ináč človek zdravý a silný, ochorel na toľko, že sa svojho úradu zriekol. Keď bude Boh pána vicešpána ešte mnoho rokov živiť, tak rad-radom ochorejú všetci úradníci mestskí. To vraj má byť príležitosť smierenia sa s hlavným županom.

— Ohne. V ohromnej suchote strašne pustošia ohne a požiare na všetky strany, celé dediny a mesta vyhoreli, vody niet, škoda ohromná, tisíce ľudí prišlo na žobrácku palicu. Ľudia, majte sa na pozore, deťkam nedopúšťajte zahrávať sa s ohňom, pri slame a staveniach ale nefajčite.

— Ako počítvame, skalický „Kat. Kruh“ spolu s „Mliekarským družstvom“ usporiada v prostredí mesiaca augusta **Obžinky** spojené s výletom na Plánavách. Prajeme mnoho zdraru!

— Spolok ev. mládeže v Skalici chystá sa usporiadať divadelné predstavenie. Ziadáčne čím skôr! Mnoho zdraru!

Oznámenie.

Od úradu farského r. k. sa všetkým roľníkom oznamuje, že všetky rola a lúky ku skalickej färe prislúchajúce sa v parcelách 2—4 meriálnych cestou verejnej licitácie do prenajmu dávať budú.

Licitácia bude vydržiavaná dňa 31-ho júliusa v nedeľu a potažne 7-ho augusta v nedeľu o 2 hodine v hostinci p. Karola Gajdáč. Vymienky pred licitáciou prečítané budú.

Blížšie správy možno obsáhnúť v kancelárii p. advokáta dr. A. Stetiuy, kde si patričný aj mappy obzreť môžu.

Svoj k svojmu! Dolupodpísaný úctive oznamujem et. slovenskému obecnstvu, že môže kedykoľvek čerstvé jedlá i nápoje dostať v mojom vlastnom hostinci. Taktiež hotový som v akýchkoľvek záležitostiach úpravy sdeliť. Značím sa s plnou úctou **František Idzi**, hostinský v Prešporku, Sancová cesta č. 27. (Sancút 27. szám).

Prijme sa učeň s dostatočným vzdelaním za veľmi výhodných podmienok do potravného spolku. Blížšie sdelí administrácia tohoto časopisu.

Učiteľ, nie síce diplomovaný, ale praktický, s veľmi dobrými vysvedčeniami, vyučujúce v maďarskej, slovenskej a nemeckej reči, je aj vo spisbe činný. Hľadá miesto v takej obci, ktorá diplomovaného učiteľa si sadovať, alebo dostať nemôže; pôjde i do privátneho domu, alebo na také miesto, z ktorého pre vzdialenosť od obce, nemôžu rodičia svoje detky do školy posilať a ani školy, ani učiteľa nemajú. Nabídnutie z láskavosti prijme — pod značkou „F. J. D.“ — administrácia tohoto listu.

Licitácia.

Nápadníci po zomrelom pánu Ferdinandovi Kubovi, predávať budú zo slobodnej ruky cestou verejnej licitácie nasledovné nemohovitosti:

- Nivka pod Kalváriou pod 7 meric,
- rola do Zlatnickeho jarka pod 6 meric,
- „ dlhé vysoké pole pod 6 meric,
- „ krátke vysoké pole pod 3 merice,
- rola dolny Novosád pod 3 merice,
- „ Lazuška pod 3/4 merice,
- „ Lazuška pod 3/4 merice,
- Nivka pri dolných lúkach pod 2 merice,
- Rola dolina pod 1 1/2 merice,
- Štvrť pod vysokým polom pod 4 merice,
- Rola lazúška pod 1 1/2 merice,
- Vinohrad, krátke vysoké pole pod 3 merice,
- Rola hájek pod 3 merice,
- Majir Nro 8. aj so zahradou.

Licitácia vydržiavať sa bude vo vinárni skalického hospodárskeho a vinohradnickeho družstva (na Jurenkovskom dome), v nedeľu dňa 7. augusta bežného roku o 2. hodine odpoľudnia. Pred licitáciou výminky prečítané budú, avšak sa už teraz upozorňuje, že kupná summa za živnosti tieto, sa cez tri roky vo troch rátoch splácať bude.

Vyzvanie.

Et. čitateľom „Pokroku“ v laskavú známost uvádzame, že vydáme tento rok, ako po iné roky, kalendár: „Nová Domová Pokladnica“. Myslím, že kalendár „N. D. P.“ by nemal chýbovať ani v jednej slovenskej rodine, lebo je venovaný skutočne len nášmu slovenskému ľudu, v ktorom môže najst všelijaké rady, poučenia atď. atď. Kalendár tento bude v omnoho väčšom formáte upravený ako po iné roky a taktiež materiálne venuje sa mu tá najlepšia látka, by bol čo najvýtanejším. Prosíme pt. čitateľov „Pokroku“, ktorí by „N. D. P.“ na rok 1905 objednať si chceli, by nám to čo najskôr oznámili, aby sme vedeli, koľko exemplárov máme ponechať pre pt. čitateľov, lebo sa nám stalo, že sa neskoro hlásili, keď už kalendár bol takmer vypredaný a tak nemohli sme následkom toho žiadosti ich vyhovieť. Hlášťe sa u Jozefa Teslika, knihtačiarne a vydavateľstvo v Uh. Skalici.

Odporúčajte vždy a všade „Novú Domovú Pokladnicu“.

Krajinská púť do Lurdu.

Predsedovia budinskej Marianskej Congregácie, pod hlavným ochranstvom a arcipastierskym poňehnaním Jeho Eminencie pána kardinála knieža-primasa z príležitosti polstoročia od vyhlásenia článku viery o bezpoškvrnom počatí preblahoslavenej Panny, ľudovú púť poriadajú do Lurdu, v ktorej každý uhorský katolík, tak mužský ako aj ženská, môže účasť vziať. — Hlášťe sa môžu u vp. duchovného **Adolfa Thym**, hlavného sekretára Budinskeho Kat. Kruhu, Budapešť, II. okres, Toldy Ferenc-u. 30., u ktorého aj podrobný plán možno dostať.

V Budapešti, r. 1904, v Kvetnú Nedeľu.

Heinrich Fieber,

direktor spolku svätého Imricha.

Adolf Thym,

Dr. Imrich Sebök,

hlavný sekretár budinskeho katechét, predseda Congregácie. K. Kruhu a preds. Congr.

Na žiadosť riaditeľstva púte *prevelebný p. Jozef Škarda*, prepošt dekan-farár v *Saštine* (nitrianska stol.) duchovnú správu povedie a programy pošle všetkým tým slovenským pútnikom, ktorí na púti účasť brať chcú.

Predbežná poznámka.

Čas odchodu púte: dňa 21. augusta 1904. — Ceny sú nasledovné:

I. trieda s 8 dňovým zaopatrením	480 korún.
II. „ „ „ „ „ „	370 „
III. a „ „ „ „ „ „	215 „
III. b „ „ len s bytom	185 „

Smer cesty: Budapešť — Viedeň — Innomosty — Einsiedeln (pútnické miesto) Genf — Paray-le-Monial (pútnické miesto) Lyon — Toulouse —

Lurd—Lyon—Genf—Zürich—Innomosty—Viedeň—Budapešť.

Cesta potrvá 14 dní.

Ďalšie úpravy v podrobnom pláne.

BESEDNICA.

Nezábudky.

4. Kytka.

So svätosťou manželstva stoja i padajú všetky ľudské pomery. Tento sväzok, z ktorého čo z najčistejšieho zriedla, spoločnosť ľudská sa prišti, stojí v prostriedku medzi nebom a zemou. On prináleží náboženstvu, ktoré mu jeho svätosť dáva; prináleží i štátu, ktorý mu istoty poskytuje. Ale oboje len dotiaľ, pokiaľ ten sväzok o svoju svätosť a istotu sám pečuje.

Opravdový kresťanský život v rodine a opravdová kresťanská výchova, môže len tam panovať, kde všetci údovia rodiny pred jedným oltárom kľacajú; kde neomylná vážnosť cirkve, vážnosť rodičov ich riadi a posväcuje.

Nie len obyčajné vynaúčovanie v pravdách náboženstva sú rodičia povinní svojim deťkam poskytnúť, lež i príkladom opravdovej, srdečnej, v slovách i v skutkoch sa vyjadrujúcej nábožnosti predchádzať.

Už od prírody je rodičom to právo dané, svoje detky vychovávať; ale zároveň aj povinnosť o to sa starať, aby výchova a výužba dieťať s tým cieľom sa srovnávala, pre ktorý oni z Božej milosti potomstvo obstarali.

A preto musia rodičia s horlivosťou a usilovnosťou všetky nesrovnalosti v tomto odbore odstraňovať a nezvratne to stanovisko zaujať, — čo vlastne i jejich povinnosťou je, — svoje detky po kresťansky vychovávať. *Nadovšetko detky od takých škôl chrániť, kde by im jed božnábožnosti vstpepný byť mohol.*

5. Kytka.

Alkohol je otravou, obzvlášťne pre vyvíjajúcu sa mládež. Deťkam zvyčajne víno dávať, — jak to mnohí rodičia s ľahostajnosťou činia, — a pri tom si myslieť, že ich posilujú, je prehršením oproti budúcemu pokoleniu.

Táto obyčaj panuje v takzvaných vyšších a stredných triedach; no ešte väčší hriech sa pácha v nižších triedach, kde na miesto vína, ten pekelný nápoj: pálené sa deťkam podáva. Prvnejšie triedy hrešia oproti druhému a tretiemu, poslednejšie ale až i oproti siedmemu pokoleniu.

Bez všetkého prehnania sa môže tvrdiť, že zneužívanie opojných nápojov, či pálenky, či vína či likéru, či piva, stá opravdová rakovina pospolitého života na jeho útrobach žerie. Však sú očividné následky tejto rakoviny.

Poznenáhle miznutie pamäti, ujma úsudkovej schopnosti, ochabnutie vôle, otupelosť smyslov, všeobecné oslábnutie celej čuvnej sústavy, choroby telesné i duševné, — to sú dľa zkusenosti hlavné následky obžerstva.

Či voľačo jiete, či pijete, alebo čokoľvek činite, čiňte všetko ku cti a chvále Božej. (1. Korint. 10. 31.). *Stričko Ferdinand.*

Vzorky zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne,

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr.
100 kusov 60—65 zl.,
detské sukienky 20 kr.
dobierkou zasiela:

I. Česká výr. a vývoz sukni lodenových

Adolfa Jelinka

v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem zpät a peniaze vrátim!!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Finme-Amerika.

Uhor.-americká paroplavba.

Z Fiume do New-Yorku najbližšie pohnú sa nasledujúce parolode:

28. júna „SLAVONIA“, 12. júla „PANNONIA“ a 26. júla „ULTONIA“. Predplatná cena s celým zaopatrením a vo Fiume dva dni zdarma ubytovaním a strovou 180 K. Bezplatné vysvetlenie a predplatky prijíma z poverenia „ADRIE“, uhor. kráľ. paroplavebnej spoločnosti

== JOZEF PELLER ==
Pozsony, Stefánia út 16. szám.

VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie —

PUMPY

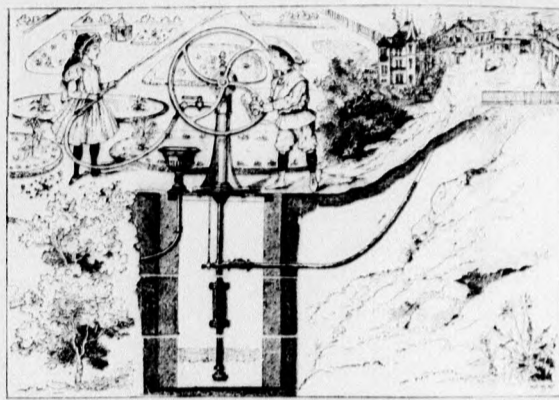
trvanlivé

a so zárukou

zhotovuje

a zariaďuje

Továrň na vodovody a pumpy

JAN VÍTEZ v Přerově (Morava).

— CENY MIERNE. —

Fredběžné výpočty a cenníky zdarma.

Mydlo „Palacký“

je nejlepší český výrobek.

Práce ľahká

účinnok prekvapujúci!

Prádlo biele ako sníh!

Ján Vilímek,

továrň na mydla v LIPNÍKU, nad Bečvou. (Morava).

Každá sporivá gazdina

používa

Kolínskej kávovej prísady

SO SOKOLOM == SO SOKOLOM

Docielu tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej

kávy.

TOVÁRNE:

v Kolíne a Prostejove, Morava

Práve vyšiel

III. sošit „Z päť dielov sveta“

Cena 20 h. Dostať:

u J. Teslika v Uh. Skalici.

Sviečky

všetkých druhov, ako kostolné voskové a polovoskové, stolné, stearinové i parafinové. ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé (toilettné), všetky

v najlepšej jakosti dodáva najľavnejšie

Prvá Kráľovohradecká cis. kráľ. dvornia továrň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Kráľ. České.
Založeno roku 1816.

Solidná česká kresťanská firma.

Cenníky i vzorky zadarmo a frankei!

Nábožný a obratný ==

Miništrant.

Pre mládež r. kat. škôl.

== CENA 12 HAL. ==

Dostať u JOZ. TESLIKA

v Uhorskej Skalici.

== Neviete ešte? ==

Najlepšie náboženské noviny sú:

Posol Svätého Antona.

Vychodia mesačne raz na 16. stranách s krásnymi obrazmi. Predplatné na rok 2 kor., na pol roka 1 kor. Študentom a podučiteľom na rok 1 kor. 20 hal. Číslo na ukážku dostanete zdarma. Hlásťe sa o ne takto:

Posol Svätého Antona,

Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.

Obchod

s obľievaným náčiním.

Stavebné klampiarstvo, plechy všetkých druhov a rozmerov.

Náhrobné križe

v peknej úprave, každého druhu, s trvalým zlatením odporuča et. obecstvu za báječne nízke ceny. Taktiež prevádza každú opravu starých križov

— Rudolf Detony —

v Skalici (Szakoleza), Jezovítska ulica.